



Každé dva týždne bezplatne na Vašom stole e-mailom alebo poštou.

Kanada masívne investuje do ekologickej energie

Viac než 2 miliardy kanadských dolárov (viac ako 40 miliárd korún) investuje kanadská vláda v nasledujúcich desiatich rokoch do nových ekologických programov. 19. januára oznámil predseda vlády Stephen Harper prvé zo série ekologických opatrení na širšie využitie obnoviteľných zdrojov energie, podporu výskumu nových technológií a na zvýšenie energetických úspor. Najvýznamnejší program sa nazýva ecoENERGY Renewable Initiative (Iniciatíva za ekologickú energiu). V rámci tejto iniciatívy bude možné využiť spolu 1,48 miliárd na vybudovanie zariadenia pre čisté obnoviteľné zdroje energie (veterná energia, biomasa, malé vodné elektrárne atď.) a 35 miliónov na ekologické spôsoby vykurovania a ohrievania vody (napr. solárnymi panelmi). Premiér pri oboznamovaní s týmto projektom okrem iného uviedol, že „potenciál alternatívnych, čistých zdrojov energie je nekonečný“. Len o dva dni neskôr oznámil minister prírodných zdrojov Gary Lunn federálny projekt podpory účinnejšieho využívania energie. „Je načase si uvedomiť, že najväčším nevyužitým zdrojom energie je energia, ktorú spotrebujeme zbytočne,“ komentoval Gary Lunn program nazvaný ecoEnergy Efficiency Initiative. Fond, v ktorom je 300 miliónov dolárov, využijú občania aj firmy na rekonštrukciu starých a budovanie nových stavieb, ktoré tak budú energeticky úspornejšie. Posledný z trojice nových projektov prináša 230 miliónov dolárov na podporu výskumu, vývoja a prezentácie technológie na výrobu „čistej“ energie.

www.pm.gc.ca www.nrcan-rncan.gc.ca

Slovenský prezident vyznamenal Kanadčana Rudolfa Vrba

1. januára, pri príležitosti vzniku Slovenskej republiky, vyznamenal prezident Ivan Gašparovič Radom Bieleho dvojkríža in memoriam Rudolfa Vrba. Rudolf Vrba je jedným z mála tých, ktorým sa podarilo uniknúť z nacistického koncentračného tábora v Osvienčime. Cenu pre Vrba, ktorý zomrel 27. marca 2006 vo veku 81 rokov, prevezme jeho kanadská manželka Robin. Rudolf Vrba sa narodil v Československu ako Walter Rosenberg a jeho židovský pôvod ho v 18. rokoch priviedol do koncentračného tábora v Osvienčime. V roku 1944 sa mu podarilo spolu Alfrédom Wetzlerom (tiež bol vyznamenaný) utiecť a obaja potom podali o hrôzach páchaných na väzňoch podrobné svedectvo. Rudolf Vrba po vojne vyštudoval chémiu na pražskej Technickej univerzite a pôsobil ako profesor chémie v Izraeli, Veľkej Británii a USA. Nakoniec sa usídlil v Kanade ako profesor farmakológie na University of British Columbia. Napísal množstvo vedeckých prác o chémii, knihy o holokauste, svedčil v niekoľkých súdnych procesoch proti nemeckým vojnovým zločincovi, spolupracoval na tvorbe štyroch filmov o holokauste a jeho svedectvo o vyhladzovaní ľudí v koncentračných táboroch je dôležitým historickým posolstvom.

www.pharmacology.ubc.ca/vrba

Neplatiči výživného na webe

Ontárijská vláda vytvorí koncom februára na webových stránkach Úradu pre rodinné záležitosti (Family Responsibility Office, FRO) databázu neplatičov výživného na dieťa aj s ich fotografiami. Bude to po Alberte, kde sú fotografie neplatičov alimentov umiestnené na webových stránkach už sedem rokov, druhá kanadská provincia s podobnou on-line databázou. Podľa FRO je v Ontáriu 180 000 rodičov, ktorí dlhujú svojim deťom alimenty v hodnote viac než jedna miliarda kanadských dolárov. Úrad FRO bude okrem toho, že na webe umiestni fotografie a osobné údaje o neplatičoch, informovať o týchto ľuďoch aj ďalšie inštitúcie a organizácie, napríklad Ontárijskú radu pre automobilový priemysel či právnické spoločnosti. Vláda tiež zvýšila maximálnu dobu uväznenia pre neplatičov z 90 na 180 dní. „Prečo by deti mali trpieť za to, že ich rodičia neplatia alimenty?“, hovorí ontárijská ministerka sociálnych služieb Madeleine Meilleur.

www.mcass.gov.on.ca

Free the Children: deti pomáhajú deťom

Craig Kielburger mal 12 rokov, keď sa v roku 1995 v Ontáriu náhodou dočítal o osude pakistanského chlapca predaného do otroctva, ktorého zabil, pretože rozprával verejne o otrockej práci detí. Mladému Craigovi táto správa zmenila život a od tej doby zasa on so svojimi priateľmi pomáha zmeniť život chudobným a zneužívaným deťom na celom svete. Dnes je združenie, ktoré vtedy so svojimi spolužiakmi založil – Free the Children, Oslobodte deti – najväčšou detskou organizáciou na svete, ktorá pomáha deťom podporovať ich vzdelávanie. Vybuďovalo sieť mladých dobrovoľníkov (postupne sa ich zapojilo viac než milión), ktorí pôsobia v 45 krajinách sveta. Organizácia napríklad postavila 430 škôl v 23 krajinách, denne poskytuje vzdelanie 35 000 deťom a 600 000 rodinám umožnila prístup k zdravotníckej starostlivosti. Za svoje úspechy získalo združenie mladých celý rad ocenení, napríklad niekoľko nominácií na Nobelovu cenu za mier či Svetovú detskú cenu za rok 2006 od švédskej kráľovnej pre zakladateľa organizácie Craiga Kielburgera. Free the Children sa v rámci podpory vzdelávania zameriava aj na zabezpečenie dlhodobej obživy celých rodín, ktoré potom môžu posilať deti do školy. Rodičom napríklad umožňuje získať šijací stroj alebo dojnú domáce zvieratá či zariadiť remeselnícku dielňu. Hlavným cieľom je obmedziť detskú prácu a znížiť negramotnosť v Ázii, Afrike a v Latinskej Amerike. Craig so svojim bratom Marcom založili tiež organizáciu Leaders Today, ktorá každý rok poskytuje 350 000 mladých ľudí z celého sveta kurzy dobrovoľníctva a výchovy k aktívnemu a zodpovednému občianstvu.

www.freethechildren.com www.leaderstoday.com

Horský bicykel na sneh: Ktrack

Kanadská firma Ktrack začne čoskoro vyrábať špeciálne cyklistické vybavenie na jazdu v náročnom teréne, ako je sneh alebo piesok. Na zadné koleso bicykla sa namontuje pásový pohon a menšie prevodové kolieska, predné koleso sa vymení za špeciálnu lyžu. Bicykel si môžete kúpiť aj u firmy Ktrack, zariadenie by však malo byť



použiteľné aj na iné horské bicykle, ktoré majú podobnú konštrukciu. Výrobcovia tvrdia, že montáž doplnkov nie je náročná, rovnako ako aj jazda na „snežnom“ bicykli. Ten istý bicykel takto môžete využívať 365 dní v roku.

www.ktrackcycle.com

Viete, že...

dva kanadské filmy boli nominované na Oskara? Film Water, indickej režisérky Deepy Methy vydatej v Kanade, zobrazuje neľahký osud indických vdov na konci 30. rokov minulého storočia. Druhou nominovanou snímkou je krátky animovaný film Montrealčana Torilla Kova The Danish Poet nakrútený v koprodukcii s Nórskom.



KVÍZ O KANADE

Aký je v Kanade počet obyvateľov na km²? (Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.)

Odpoveď z minulého čísla: 4. januára predstavil premiér v kanadskej vláde dve nové tváre: Petera Van Loana a Jaya D. Hilla.